

# Skolemiljøet til elevene

## Ny opplæringslov

### kapittel 12

11. juni



Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje*  
*Nordlánda Stáhtaháldadiddje*



– virker til Nordlands beste



# Ny lov





# Overordna del



– virker til Nordlands beste



# Erfaringer fra dagens lov





# Dialog



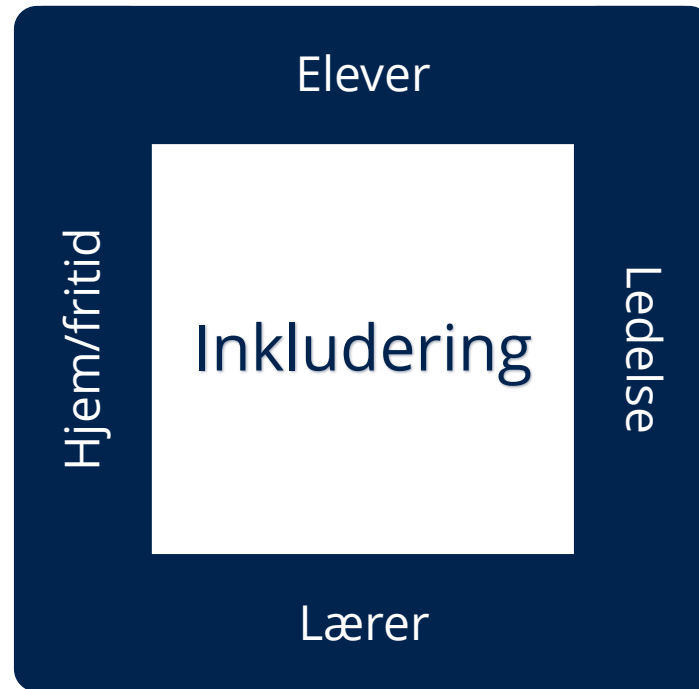
– virker til Nordlands beste



Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring

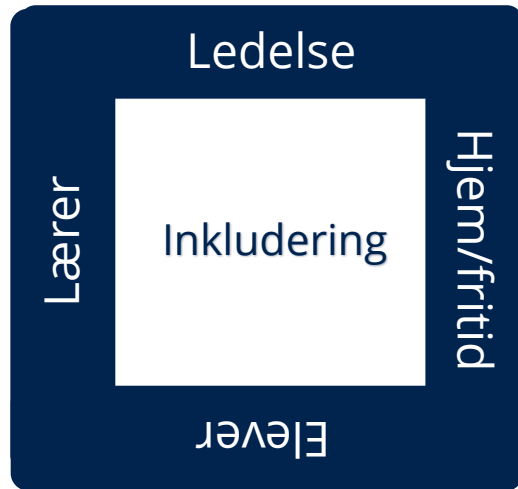


Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, **inkludering**, trivsel og læring



– virker til Nordlands beste

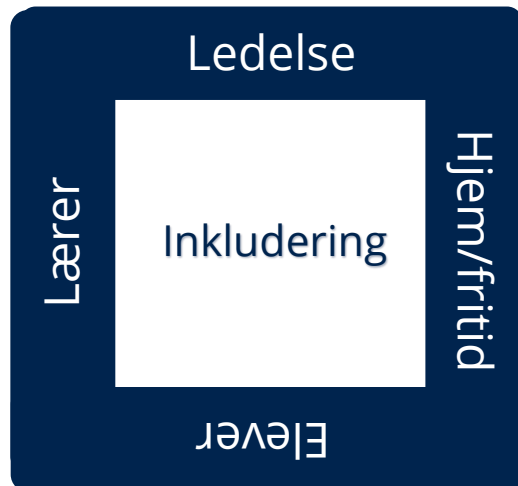




## Opplæringsloven

Ved handlingar og avgjerder som vedkjem elevar, skal kva som er best for eleven, vere eit grunnleggjande omsyn

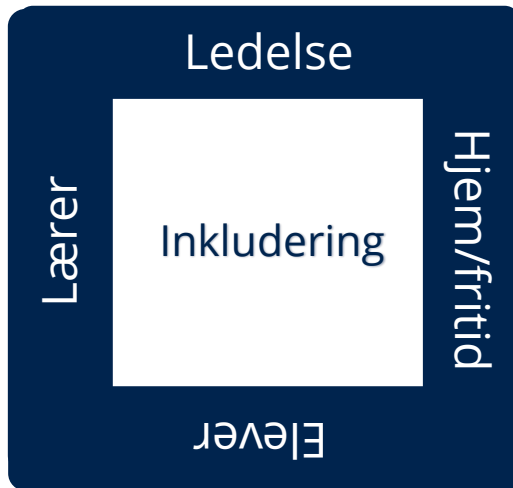
Kommunar og fylkeskommunar skal gi elevar og foreldre den informasjonen dei har bruk for, mellom anna om opplæringa, den enkelte eleven, skolemiljøet og skolereglane, og om dei rettane og pliktene elevane elles har. Kommunar og fylkeskommunar skal også gi elevar og foreldre informasjon om retten til opplæring i og på samisk



## Overordna del - formålet

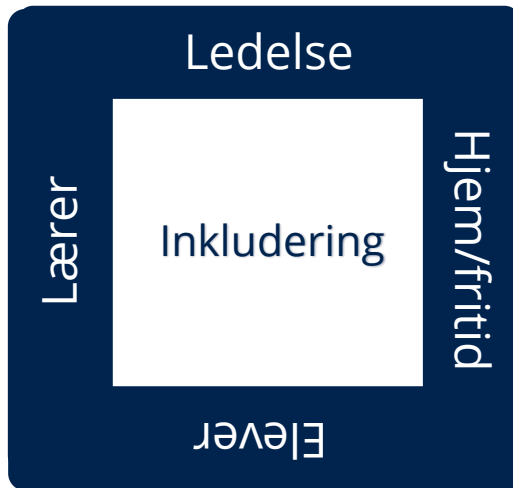
Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.



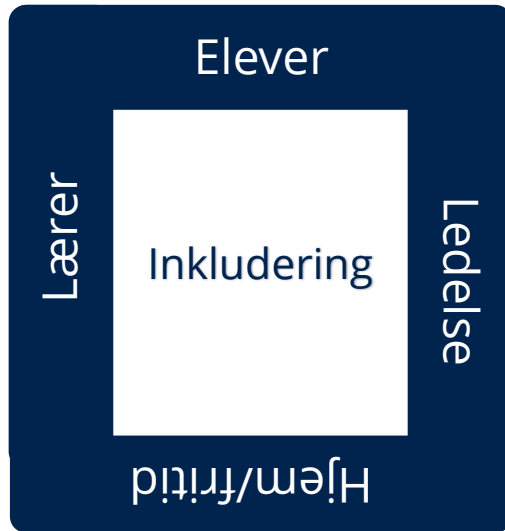
## Overordna del – prinsipper for læring

Skolen har både et danningsoppdrag og et utdanningsoppdrag. De henger sammen og er gjensidig avhengig av hverandre. Prinsippene for arbeid med læring, utvikling og danning skal hjelpe skolene til å løse dette doble oppdraget.



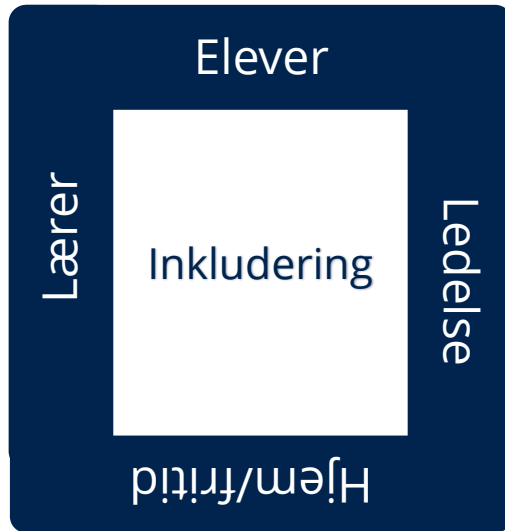
## Overordna del – prinsipper for skolens praksis

Skolen skal møte elevene med tillit, respekt og krav, og de skal få utfordringer som fremmer danning og lærelyst. For å lykkes med dette må skolen bygge et godt læringsmiljø og tilpasse undervisningen i samarbeid med elevene og hjemmene. Det krever et profesjonsfelleskap som engasjerer seg i skolens utvikling.



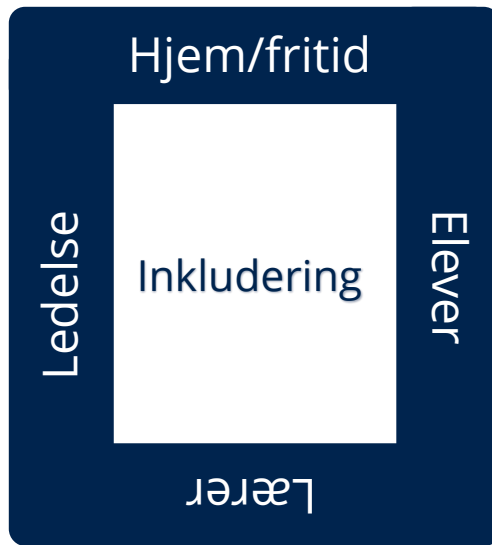
## Opplæringslova

Elevane skal vere aktivt med i opplæringa og følgje skolereglane.



## Overordna del – verdigrunnlaget

Skolen skal være et sted der barn og unge opplever demokrati i praksis. Elevene skal erfare at de blir lyttet til i skolehverdagen, at de har reell innflytelse, og at de kan påvirke det som angår dem. De skal få erfaring med og praktisere ulike former for demokratisk deltakelse og medvirkning, både i det daglige arbeidet i fagene og gjennom for eksempel elevråd og andre rådsorganer.



## Overordna del - formålet

Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring.

Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.



# Hva er nytt om skolemiljø i ny opplæringslov

- «Inkludering» er tatt inn i § 12-2 som noe skolemiljøet skal fremme ( i tillegg til helse, trivsel og læring)Ca. 4 av 1000 elever meldte sak til SF i 2023
- Begrepet «varsle» er byttet ut med «melde fra»
- «Skjerpet aktivitetsplikt» har blitt «skjerpet plikt å melde fra» i § 12-5
- Elevens beste og retten til å bli hørt er flyttet til kap. 10
- Rektor må ikke melde fra videre etter § 12-5 hvis meldingen er «åpenbar grunnløs»
- Flere endringer i § 12-6 om Statsforvalterens håndheving





# Ny § 12-6 Statsforvalteren si håndheving i enkeltsaker

## Dagens lov

Statsforvaltaren skal avgjere om aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5 er oppfylt

Kjem statsforvaltaren til at skolen ikkje har oppfylt aktivitetsplikta etter §§ 9 A-4 og 9 A-5, kan statsforvaltaren vedta kva skolen skal gjere for å sørge for at eleven får eit trygt og godt skolemiljø

*– virker til Nordlands beste*

## Ny lov

Statsforvaltaren skal avgjere om plikta til å rette opp situasjonen med eigna tiltak etter § 12-4 andre ledd og plikta til å lage ein skriftleg plan etter § 12-4 tredje ledd er oppfylt.

Kjem statsforvaltaren til at skolen ikkje har oppfylt plikta til setje inn eigna tiltak etter § 12-4 andre ledd eller plikta til å lage ein skriftleg plan etter § 12-4 tredje ledd, kan statsforvaltaren påleggje kommunen eller fylkeskommunen å rette forholdet. Dersom saka elles vil bli unødig forseinka, eller dersom det er grunn til å tru at kommunen eller fylkeskommunen ikkje kjem til å rette forholdet, kan statsforvaltaren vedta kva skolen skal gjere for at eleven skal få eit trygt og godt skolemiljø.



# Våre erfaringer fra dagens lov

- Ca. 4 av 1000 elever meldte sak til SF i 2023
- Vi konkluderer med brudd på aktivitetsplikten i over 90 prosent av sakene vi behandler
- Vi opplever fremdeles at noen skoler har en for snever forståelse av kapittel 9 A.
- Fordel at vi har hatt mulighet til å vurdere alle delpliktene
- Vi avviser mange saker fordi vilkåret om at rektor skal være kjent med saken i fem virkedager, ikke er oppfylt
- En del meldinger/saker blir trukket av foresatte
- Foresatte/elev som melder fra til skolen om at eleven ikke har det trygt og godt?
- Har vi vært for detaljstyrte i våre pålegg, eller har det vært en fordel for skolene?



# Spørsmål til drøfting.

- Hva har skolen opplevd som utfordrende med arbeidet i 9 A-saker.
- Hvilke erfaringer har dere med samhandlingen med oss i sakene som blir meldt til Statsforvalteren?
- Hva tenker dere om at vi i utgangspunktet ikke skal pålegge skolene tiltak, dette skal dere finne ut av selv?
  - Kan det være aktuelt med eksempler/dialog om ulike tiltak?



– virker til Nordlands beste